

Агресивні підлітки, при всій відмінності їх особових характеристик і особливостей поведінки, відрізняються деякими загальними рисами. До таких рис відноситься бідність ціннісних орієнтацій, їх примітивність, відсутність захоплень, вузькість і нестійкість інтересів.

У цих дітей, як правило, низький рівень інтелектуального розвитку, підвищена навіюваність, копіювання, недорозвиненість етичних уявлень. Їм властива емоційна грубість, озлобленість,

як проти однолітків, так і проти навколишніх дорослих. У таких підлітків спостерігається крайня самооцінка (або максимально позитивна, або максимально негативна), підвищена тривожність, страх перед широкими соціальними контактами, егоцентризм, невміння знаходити вихід з важких ситуацій, переважання захисних механізмів над іншими механізмами, регулюючими поведінку.

Разом з тим серед агресивних підлітків зустрічаються і діти добре інтелектуально та соціально розвинені. У них агресивність виступає засобом підняття престижу, демонстрація своєї самостійності, дорослості.

Часто такі підлітки знаходяться по відношенню до офіційного керівництва школи в деякій опозиції, що виражається в їх підкресленій незалежності від вчителів. Вони претендують на

неформальну, але авторитетнішу владу, спираючись на свою реальну фізичну силу. Ці неформальні лідери володіють великою організуючою силою, можливо тому, що за свій успіх

вони можуть використовувати привабливий для всіх підлітків принцип справедливості. Не

випадково біля них збираються не дуже розбірливі в цілях і засобах, компанії підлітків. Сприяють успіху таких лідерів і уміння безпомилково визначати слабких, тих, хто виявляється беззахисним перед нахабством і цинізмом, особливо, якщо цей цинізм представлений під виглядом морального принципу "виживають сильні, слабкі вмирають".

Зважаючи на усі обставини та чинники, які беруть участь в становленні агресивної поведінки

у підлітків, можна попередити або обмежити прояв агресивної поведінки. Це сприятиме зменшенню антисоціальних вчинків, які доставляють стільки занепокоєння батькам, педагогам і самому підліткові.

1. Кращий спосіб уникнути надмірної агресивності підлітків - проявляти до нього більше уваги, любові та ласки, яких він потребує. Таких дітей необхідно оточити увагою і турботою,

тому що яке-небудь необережне зауваження, нетактовне звернення учителя можуть викликати непередбачені наслідки.

2. Безумовно, з агресивним підлітком важко спілкуватися по-доброму, оскільки його дії викликають гнів у відповідь та роздратування, бажання покарати його. Проаналізуйте в цьому випадку свої почуття до підлітка, визнайте в собі роздратування проти нього та постарайтеся позбавитися від цього почуття, висловивши його обережними,

доброзичливими

словами. Скажіть йому, що ви гніваєтеся, але не на нього самого, а на те, що він вчинив.

Це

дуже важливий момент: можна критикувати вчинок, але не особистість в цілому.

3. Не можна використати фізичні покарання. Це може тільки закріпити агресивну поведінку.

Краще викликати у дитини необхідні переживання, звертаючись до його справжніх почуттів.

Це дасть дитині приклад правильної поведінки в конфліктній ситуації, та, крім того, викличе

у нього почутті довіри до вас, почуття впевненості.

4. Допоможіть підліткові знайти друзів. Це сприятиме його адаптації в колективі та, можливо,

збереже його від впливу поганої компанії.

5. Підтримуйте у підлітку розвиток позитивних аспектів агресивності - заповзятливості, активності, ініціативності, а також попереджайте формування її негативних якостей - ворожості, замкнутості. Це допоможе підліткові знайти своє місце в житті.

6. Постарайтеся роз'яснити підліткові наслідки його агресивної поведінки для нього самого і

для оточення. Можливо, що агресивна поведінка підлітка є для нього еквівалентом поведінки,

яку він засвоїв у сім'ї. І необхідно пояснити дитині, що таке поведінка - не норма.

7. Враховуйте при вихованні і навчанні підлітка його особисті особливості. Адже до агресивного підлітка потрібно особливий підхід. Його нервова система дещо відрізняється

від нервової системи інших учнів. Вони більше запальні, більше ворожі. І для уникнення цієї

поведінки, потрібне особливе поводження з підлітком.

8. Давайте підліткові можливість задовольняти потреби в самовираженні та самоствердженні.

Недолік цього і є найчастіше причиною виникнення агресивної поведінки. Щоб ця потреба

задовольнялася, покладете на підлітка яку-небудь відповідальність, наприклад, зробіть його

старостою класу, або запропонуєте йому організувати який-небудь захід. Це дозволить дитині

повірити у свої сили, убилити його, що бути особою можливо і без застосування агресивної

поведінки.

9. Постарайтеся направити енергію підлітка в правильне русло, наприклад, в заняття в спортивних секціях, в участь в культурних заходах.

10. Необхідно проводити бесіди з батьками дитини. Поясніть їм, що вони повинні стежити за

своєю поведінкою в сім'ї. Кращий спосіб виховання дітей - єдність їх дій. Крім того, вони повинні постаратися обмежити перегляд підлітком відеофільмів з сценами насильства.

Це

стосується і комп'ютерних ігор.

Пам'ятайте! Кращий спосіб понизити агресивну поведінку дитини - проявляти любов до нього. Лише одне ласкаве слово може зняти озлобленість і дратівливість дитини. Дуже важливо, щоб дитина почувала себе улюбленою, потрібною і його приймали таким, яким він

є. Постарайтеся знайти і зрозуміти причину протесту і агресії, по можливості усунете її. Найважливіше - створити для дитини такі умови життя, де йому демонструвалися б зразки

миролюбного відношення між людьми, були б відсутні негативні приклади агресивної поведінки. Виховання на принципах співпраці - головна умова запобігання агресивності.